

Název: Česká metoda výuky se šíří do světa
Zdroj: Lidové noviny
Datum: 05.06.2012
Str.: 19
Zpracováno: 05.06.2012 04:50:33
Rubrika: Akademie
Autor: EVA HNÍKOVÁ
Odkaz: <http://www.lidovky.cz/>

Česká metoda výuky se šíří do světa

Revoluční přístup k vyučování matematiky, který se prosazuje na zdejších školách, se chystají převzít třeba v Polsku nebo v Kanadě.

Dnes si zahrajeme na autobus, rozhoduje učitelka. Jako řidička je vybrána Kristýnka. Dívka dostane do ruky krabici od bot a vyráží na cestu po třídě. "Jedu k Modrému rybníku, kde nastoupí tři cestující," říká Kristýna a odpočítává: "Jeden, dva, tři." Zároveň vhadzuje do krabice tři igráčky. "Jedu k Hnědému dubu. Nastoupí jeden cestující a dva vystoupí," pokračuje jízda i odpočítávání. Po několika zastávkách mají školáci odhadnout, kolik cestujících (igráčků) je v autobuse čili v papírové krabici. Žáci vykřikují správné číslo a na závěr si zatleskají. I tak může vypadat hodina matematiky na české škole. Metodu, kdy děti vlastně samy přicházejí na to, jak úlohu počítat, vymyslel a začal šířit matematik Milan Hejný z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. A v Česku je vcelku úspěšný – s týmem kolegů vydal v nakladatelství **Fraus** soubor učebnic matematiky pro první stupeň. Kolik škol přešlo na novou metodu? "Učebnice používá asi sedm procent tříd," odhaduje profesor Hejný s tím, že metoda je účinná pouze v případě, že se aplikuje správně. "Když do ní ředitel učitele nutí, může to být naopak kontraproduktivní," myslí si Hejný.

Objevitelé ze školních lavic Na běžné hodině učitel dětem novou látku prostě vysvětlí. "Náš přístup je ale založen na tom, že žákům dáváme dobře promyšlený systém úloh a oni si při jejich řešení ‚matematiku‘ vlastně sami vytvářejí," popisuje Milan Hejný. Jak děti přicházejí na řešení jednotlivých úloh, cítí se trochu jako objevitelé a počty je začínají bavit. To ostatně potvrzují i učitelé.

"Matematika nyní patří mezi velmi oblíbené předměty, a to nejen u nadaných dětí," uvádí třeba sestra Hedvika (občanským jménem Ludmila Šimšiková), která učí matematiku na Cyrilometodějské církevní základní škole v Brně. Ona i všichni její kolegové na prvním stupni používají metodu Milana Hejného. Jak jsou spokojeni? "Výsledky se dostávají pomaleji, ale poznatky získané vlastní úvahou jsou kvalitnější a trvalejší než ty převzaté," hodnotí sestra Hedvika.

To Sylva Chaloupková, mladá učitelka ze Základní a mateřské školy v Praze Štěrboholy, dokonce vidí, že její žáci vynikají nad staršími školáky. "Naši čtvrtáci porazili v matematické soutěži většinu pátáků," říká Chaloupková. Navíc má pocit, že pokud dítě vzdělávané klasickou metodou dostane spočítat složitý příklad, zaráží se. "Naše žáky to ale nerozhodí," myslí si Sylva Chaloupková. Sama vystudovala u Milana Hejného a hned v prvním zaměstnání začala jeho metodu prosazovat. "Šlo to jen díky velmi vstřícnému postoji paní ředitelky," říká. Nyní po dvou letech praxe už se k ní přidávají další učitelé ve škole a na své straně má i rodiče. Co je přesvědčilo? "Vidí, že jejich potomek občas vyřeší příklad v cvičebnici rychleji než oni sami," vysvětluje Sylva Chaloupková.

Pro učitele zvyklé na tradiční přístup může být přechod na novou metodu trochu náročnější. Důležité je hlavně to, aby učitel zvládl roli průvodce. "Hodiny matematiky jsou promě ale zároveň i povzbuzením do další práce," říká sestra Hedvika. Přednáška pro polské učitele Nyní se může česká metoda rozšířit i do zahraničí. "Zájem projevila Kanada," říká Milan Hejný s tím, že tam bylo vypsáno výběrové řízení na nové učebnice. "Přihlásilo se dvanáct zájemců, do druhého kola postoupili dva, my jsme jedním z nich," popisuje profesor Hejný. O užší spolupráci uvažuje i Polsko. Milan Hejný s kolegy tam byl pozván na sérii přednášek, kde svou metodu představil stovkám tamních učitelů.

"Začali jsme pracovat i na překladu do italštiny," říká dále Hejný. Při tom se ovšem ukázalo, že některé reálie z učebnic bude nutné upravit. Třeba právě v úvodu zmíněný autobus – děti v některých zemích totiž nejsou zvyklé až tolik jezdit veřejnou dopravou. A právě možnost promítnout si matematiku do vlastních zkušeností a prožitků je zásadní.